

3. Hlavní zahraničně obchodní partneři České republiky z rozvojových států a z ostatních států

- Koncentrace zahraničního obchodu s rozvojovými státy na asijské rozvojové státy**

Zahraněční obchod s rozvojovými státy se dlouhodobě koncentruje na asijské rozvojové státy, tudíž na velmi vzdálené trhy. Do této teritoriální relace směřovaly v roce 2003 téměř tři čtvrtiny z celkového vývozu do rozvojových států a více než čtyři pětiny z celkového dovozu z rozvojových států. Právě tato skupina států určuje celkovou dynamiku vývozu a dovozu, strukturní tendence a prohlubující se nerovnováhu obchodní bilance s rozvojovými státy celkem. Druhá (i když podstatně menší) část obchodu s rozvojovými státy je realizována s americkými rozvojovými státy. Významnější podíl (zejména ve vývozu) zaujímají africké rozvojové státy, zatímco obchod s rozvojovými státy Oceánie je dlouhodobě zanedbatelný.

Tabulka č. 4 Postavení jednotlivých skupin rozvojových států na vývozu/dovozu České republiky do/z rozvojových států celkem

	2001		2002		2003	
	vývoz	dovoz	vývoz	dovoz	vývoz	dovoz
	podíly v %					
Rozvojové státy celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom:						
- asijské	68,9	70,5	74,3	77,4	73,4	80,8
- africké	13,4	11,9	11,8	4,7	12,9	4,8
- americké	17,7	17,6	13,9	17,8	13,6	14,2
- Oceánie	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2

- Hlavní partneři českého vývozu do rozvojových států**

K nejvýznamnějším rozvojovým státům ve vývozu České republiky v roce 2003 patřily Spojené arabské emiráty, Hongkong, Indie, Singapur, Irán, Alžírsko, Brazílie, Mexiko, Korea, Thajsko, Tchaj-wan a Egypt. Uvedené státy se na celkovém vývozu České republiky v roce 2003 podílely pouze 2,1%, na celkovém vývozu České republiky do rozvojových států však 72,1 %.

Tabulka č. 5 Nejvýznamnější státy ve vývozu České republiky do jednotlivých skupin rozvojových států v roce 2003¹⁾

Rozvojové státy:			
asijské	africké	americké	Oceánie
Spojené arabské emiráty (18,0)	Alžírsko (4,7)	Brazílie (3,7)	Menší odlehlé ostrovy USA (0,1)
Hongkong (9,3)	Egypt (2,6)	Mexiko (3,7)	
Indie (8,5)	Tunisko (1,5)	Salvador (1,7)	
Singapur (8,3)	Libye (0,7)	Argentina (1,1)	
Irán (5,3)	Maroko(0,7)	Kolumbie (0,5)	
Korea (2,7)	Nigérie (0,6)		
Thajsko (2,7)			
Tchaj-wan (2,6)			
Libanon (2,2)			
Malajsie (2,2)			

¹⁾ V závorce jsou uvedeny podíly na celkovém vývozu do rozvojových států v roce 2003.

- Hlavní partneři českého dovozu z rozvojových států**

Mezi největší dovozce z rozvojových států do České republiky lze v roce 2003 zařadit Malajsii, Tchaj-wan, Koreu, Filipíny, Singapur, Thajsko, Kostariku, Sýrii, Brazílii, Indonésii a Indii, které se na celkovém dovozu České republiky v roce 2003 podílely 6,1 % a na celkovém dovozu České republiky z rozvojových států jejich pozice činila 82,8 %.

Tabulka č. 6 Nejvýznamnější státy v dovozu České republiky z jednotlivých skupin rozvojových států v roce 2003¹⁾

Rozvojové státy:			
asijské	africké	americké	Oceánie
Malajsie (17,6)	Libye (1,3)	Kostarika (4,6)	Menší odlehlé ostrovy USA (0,1)
Tchaj-wan (15,5)	Egypt (0,6)	Brazílie (3,5)	
Korea (10,0)	Maroko (0,6)	Mexiko (1,9)	
Filipíny (8,5)	Tunisko (0,6)	Argentina (0,9)	
Singapur (7,1)	Pobřeží slonoviny (0,4)	Kolumbie (0,9)	
Thajsko (5,9)	Nigérie (0,4)	Chile (0,4)	
Sýrie (3,7)		Panama (0,3)	
Indonésie (3,2)		Salvador (0,3)	
Indie (3,2)		Barbados (0,3)	

¹⁾ V závorce jsou uvedeny podíly na celkovém dovozu z rozvojových států v roce 2003.

• **Dominující úloha Číny v zahraničním obchodu s ostatními státy**

Převažující část zahraničně obchodních vztahů České republiky s ostatními státy je realizována zahraničním obchodem s Čínou (v roce 2003 téměř 97 %). Podíl zbývajících států je tak dlouhodobě nevýznamný. Celková dynamika vývozu a dovozu, zbožová struktura a její tendence a schodek zahraničního obchodu s těmito státy jsou proto určovány výhradně zahraničním obchodem s Čínou.

Tabulka č. 7 Postavení jednotlivých ostatních států na vývozu/dovoze České republiky do/z ostatních států celkem

	2001		2002		2003	
	vývoz	dovoz	vývoz	dovoz	vývoz	dovoz
	podíly v %					
Ostatní státy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom:						
- Čína	74,3	95,3	86,6	97,2	87,8	97,8
- Kuba	5,0	0,1	1,9	0,1	3,0	0,1
- Severní Korea	0,4	0,0	0,3	0,0	0,1	0,1
- Laos	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
- Mongolsko	6,2	0,0	2,2	0,0	1,9	0,0
- Vietnam	13,9	4,5	8,9	2,7	7,2	2,0

• **Příznivá tempa růstu vývozu i dovozu ČR v relaci k Číně**

Zahraniční obchod České republiky s Čínou se po celé sledované období vyvíjel vysoce nadprůměrným tempem. Čína se tak v roce 2003 stala desátým největším zahraničně obchodním partnerem České republiky. Tato skutečnost však byla ovlivněna výhradně dovozem z Číny, který se v roce 2003 podílel na celkovém obratu zahraničního obchodu s Čínou téměř 92 %. Výší podílu na celkovém dovozu (5,2 %) se v roce 2003 zařadila Čína na třetí místo (za Německem a Itálií), zatímco s nevýznamným podílem (0,5%) na celkovém vývozu byla přibližně na 23. místě. I když dynamika vývozu byla po celé sledované období nadprůměrná, v absolutním vyjádření se vývoz zvýšil ve sledovaném období (zvláště v porovnání s dovozem z Číny) nevýznamně (v roce 2003 proti roku 2001 byl vývoz vyšší o 3,7 mld Kč, zatímco dovoz vzrostl o 34,7 mld. Kč) a jeho hodnota zůstává stále na velmi nízké úrovni a v poměru k dovozu představovala proto v roce 2003 pouze 9,0 %.

Tabulka č. 8 Zahraniční obchod České republiky s Čínou

	2001	2002	2003	Podíl v % na celkovém vývozu/dovoze ČR		
	meziroční indexy			2001	2002	2003
	2001	2002	2003			
Vývoz	120,0	158,2	140,6	0,2	0,4	0,5
Dovoz	151,4	151,0	122,7	2,9	4,6	5,2